

DET BØR gøres klart, at der kun er en årsag til, at vi har fremmedarbejdere i Danmark, nemlig den, at det betaler sig økonomisk for erhvervsvirksomhederne. Der sker ved fremmedarbejdernes indsats en forøgelse af produktionen til små omkostninger.

Det er imidlertid et spørgsmål, om omkostningerne er så små, som de ser ud til at være. Eller med andre ord: har vi råd til, at udenlandske arbejdere kommer og virker her i landet på de betingelser, vi i dag byder fremmedarbejderne? Tag f. eks. de tyrkiske arbejdere. Der er her tale om mennesker fra et lavt udviklet land, som hjemme i Tyrkiet har hørt, at de kan rejse til Danmark og arbejde uden nogen særlig tilladelse. De sendes ofte ud af deres familie, som har sammensparet en lille smule penge til deres rejse, og som forventer, at de skal sende penge tilbage til familien fra Danmark.

Når de kommer til den danske grænse, standses de ofte af politiet. De er landarbejdere, og det er let for politiet at se, at de ikke er almindelige turister. Så returnerer de til Hamborg, og når de lever i Hamborg, slipper deres penge meget hurtigt op, fordi de ikke kan finde beskæftigelse. De tør ikke rejse tilbage til Tyrkiet, fordi familien vil betragte dem som værende døvne. Dette involverer overordentlig store menneskelige problemer.

VISSE hensynsløse danske arbejdsgivere får så tilladelse til et begrænset antal fremmedarbejdere på den betingelse, at de sørger for husly til dem. Disse arbejdsgivere, eller deres stråmænd, rejser til Hamborg og tager de bedst egnede arbejdere ud og bringer dem til Danmark. De får dem tit under den normale betaling, fordi tyrkerne befinder sig i en overordentlig vanskelig, man kunne sige håbløse situation, når de går arbejdsløse.

Det er velkendt for de fleste, hvilke boligbetingelser der bydes fremmedarbejderne, og det er også velkendt, at der hyppigt opstår betydelige problemer mellem fremmedarbejderne og deres omgivelser. De fleste af fremmedarbejderne kommer fra lande med en helt anden baggrund end Danmark. Lande, som hyppigt er tilbagestående i økono-

misk og social henseende og har en anden kulturel baggrund. På grund af de vilkår, hvorunder fremmedarbejderne lever i Danmark, og de forhold, hvorunder de arbejder, er det ganske klart, at de må blive et mindretal, som skiller sig ud fra danskerne.

De er ofte villige til at acceptere at blive stuvet sammen i boliger, som vi ikke ville anse for egnede for mennesker. Ofte har vi set betingelser om udenlandske arbejdere, som lever sammen 20-30 mand stuvet i ét værelse med kun 2 kvm til hver. Hyppigt forstår de udenlandske arbejdere ikke sproget, de ved ikke noget om danske forhold, de ved ikke, hvad en sygekasse er, de kender ikke noget til arbejdsmarkedsregler, de forstår ofte ikke, at de skal betale skat, og de ved ikke, hvad en fagforening er.

DET FORMODLIG, at en meget stor del af fremmedarbejderne har deres familie i hjemlandet, betyder, at de sender en meget stor del af deres indtjente penge tilbage, og faktisk er villige til at acceptere at leve under meget dårlige omstændigheder selv. Det er ikke længe siden, aviserne kunne berette om en udenlandsk arbejder, som var død af sult, fordi han sendte så mange penge hjem, at hans helbredstilstand blev undergraved af for dårlig ernæring. Hyppigt arbejder de udenlandske arbejdere under de tariffer, som er gældende for danske arbejdere, og dette skaber naturligt en følelse af, at de konkurrerer på uretmelig måde med deres danske kolleger.

Det er indlysende, at disse forhold må føre til spændinger.

Vi har i årtier i Danmark ført en politik, som har gjort, at vi ikke har et proletar i Danmark. Arbejdsmarkeds- og socialpolitisk, skattemæssigt og i hele den offentlige indsats har vi søgt at skabe en større lighed. Når vi har så få spændinger i vores samfund, som tilfældet er, er det fordi, vi har et ensartet samfund, nogle ville med et fint ord sige "et homogent" samfund. Jeg skal ikke på nogen måde hævde, at vi er kommet langt nok i denne retning. Vi må videre ad den vej, vi hidtil har betrukket. For dette, at skabe et ensartet samfund, er en væsentlig forudsætning for,

at mennesker føler, at de vedkommer hinanden.

REGERINGEN er i dag ved at odelægge denne ensartethed ved sin mangel på plan og politik for anvendelsen af fremmedarbejdere. De spændinger, der opstår, fører ulykkeligtvis til, at mange danskere kommer til at føle fremmedhad, der opstår socialt betinget uro, og på et tidspunkt vil en stigende kriminalitet let kunne blive følgen: Eksistensen af den fremmede minoritet, og altså hyppigt et fremmedproletariat, kalder på negative holdninger hos mange mennesker, og disse negative holdninger skaber, foruden de hjemlige spændinger, også en modvilje mod de fattige lande. På denne måde kan langtidsfølgerne blive om muligt endnu mere politisk farlige end korttidsfølgerne.

Hovedpunkterne i en dansk fremmedarbejderpolitik må indebære:

1. For det første en standsning af al privat indvandring til Danmark, dvs. at kun turist-indrejse i Danmark accepteres.

2. Al indrejse for fremmedarbejdere planlægges i samarbejde med danske arbejdsmarkedsmyndigheder og arbejdsmarkedsmyndighederne i de lande, hvorfra fremmedarbejderne kommer, dvs. at arbejdstilladelser udstedes i fremmedarbejderens hjemland.

3. Det er her nødvendigt at tage hensyn til den danske arbejdsmarkedsituation, altså de behov for indførelse af udenlandsk arbejdskraft, der er på det danske marked. For det andet, at der er mulighed for at stille boliger i almindelig dansk standard til rådighed for de indvandrede arbejdere på en sådan måde, at disse ikke boligsmæssigt udskilles som en minoritet uden kontakt med det øvrige danske samfund, og for det tredje en bedømmelse af fremmedarbejdernes kvalifikationer.

4. En omfattende, nøjagtig registrering af alle fremmedarbejdere i Danmark.

5. En omskoling, eller opskoling, som for det første må bestå i kurser i dansk og i danske samfundsforhold. Altså lære om de vilkår, der stilles for at leve og arbejde i Danmark. Sygekassernes, fagbevægelsens og arbejdsmarkedsmyndighedernes funktioner, samt en indføring

i, hvilke rådgivningsmuligheder der er til rådighed.

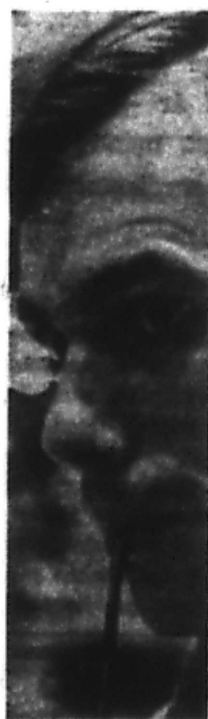
6. Arbejdsteknisk opskoling er i mange tilfælde nødvendig, fordi de arbejdere, der indvandrer til Danmark, og specielt de, som beskæftiges i industrien, hyppigt kommer uden forkundskaber fra deres hjemland. I denne forbindelse er det væsentligt, at det gøres til en forudsætning, at alle udenlandske arbejdere for at få arbejde i Danmark er medlem af en anerkendt dansk fagforening.

7. Der bør oprettes en rådgivningsvirksomhed, som er så omfattende og så grundig, at ingen udlænding risikerer at gå forgæves, og som ligeledes sikrer, at der ikke er nogen risiko for, at rådgivningen ikke når ud til alle. Det må anses for at være af væsentlig værdi for de fattige lande, hvorfra fremmedarbejderne kommer, at de ved deres tilbagevenden til hjemlandet medbringer en viden, såvel af arbejdsteknisk art som af samfundsmæssig art. Jeg tænker her specielt på kendskabet til sygekasser, fagforeninger, arbejdsmarkedsforhold m.m. En sådan opskoling i Danmark vil være af positiv værdi for de pågældende lande og udgøre en rimelig ydelse til disse fattige lande.

8. Der må skaffes fremmedarbejderne en boligstandard, som svarer til det, der er almindeligt i Danmark, og det må være statens opgave at påse, at dette sker. Vi bør ikke under nogen form acceptere, at fremmedarbejderne lever på proletariatets vilkår, boligsmæssigt set, og der bør derfor skabes en kontrol af fremmedarbejdernes forhold, ligesom man bør overveje, at der fastsættes en grænse for, hvor mange penge den enkelte fremmedarbejder kan sende ud af Danmark. Ad denne vej må man sikre, at fremmedarbejderne beholder tilstrækkelige midler til at leve forsvarligt for i Danmark.

En politik med det her skitserede indhold vil naturligvis koste en hel del penge, men det er prisen for at undgå social uro og fremmedhad. Det vil være hensynsløst at lade en forøgelse af dansk produktion og dansk levestandard, udover det vor egen arbejdsstyrke kan overkomme, blive betalt gennem skabelse af et udenlandsk proletar i Danmark.

HVAD GØR VI MED DE FREMMEDE ARBEJDERE

AF MOGENS CAMRE

Folketingsmedlem Mogens Camre (S) angriber regeringens fremmedarbejderpolitik, som i det lange løb vil medføre opbyggelse af et virkeligt fremmedproletariat i Danmark og fremmedhad hos befolkningen. Mogens Camre skitserer i otte punkter en ny politik.

